SLFRS 15
ගනුදෙනුකරුවන් සමග ගිවිසුම්වලින් ඇතිවන අයභාරය
(01.01.2018 සිට)

Sandeepa Jayasekera

B.Sc. (Acct.) Hons. Gold Medal Winner, ACA, SAT, ACMA (UK), CGMA (UK), CA Prize Winner for AFR subject in Strategic Level II, CA First in Order of Merit Prize Winner in CAB II Level, CIMA Strategic Level Aggregate Prize Winner, Reading for MBA (PIM-SJP).

JMC JAYASEKERA MANAGEMENT CENTRE

"Pioneers in Professional Education"

Sandeepa JMC

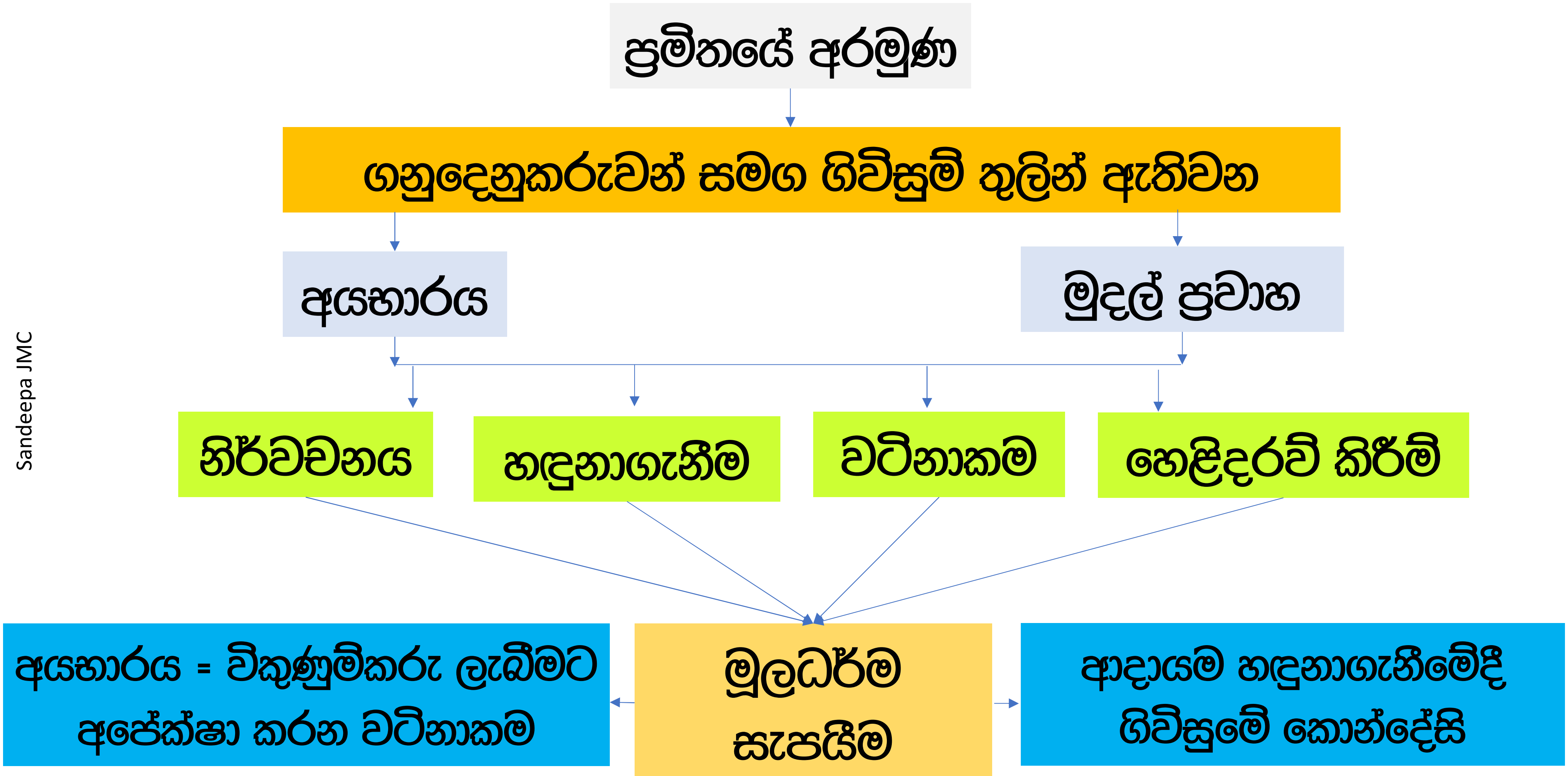

අයභාරය නිර්වචනය

ව්‍යාපාරයේ

↓

සාමාන්‍ය

↓

ආදායම

Sandeepa JMC

ආදායම නිර්වචනය

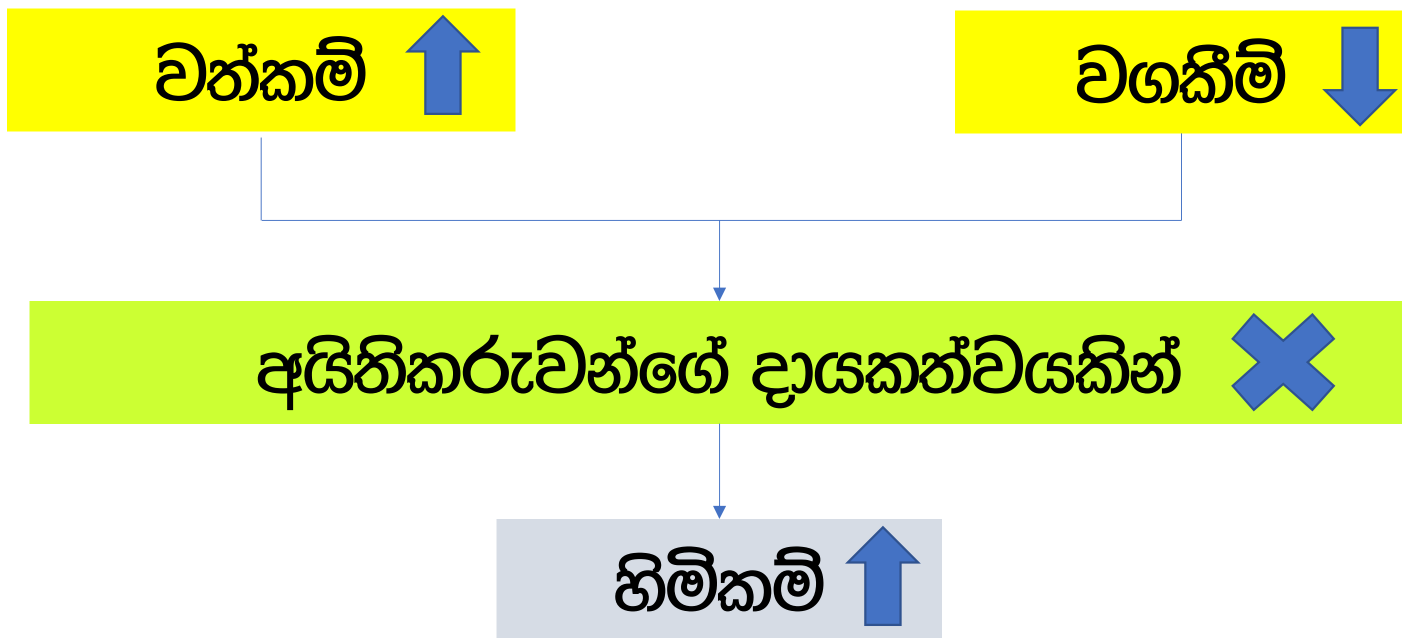

Sandeepa JMC

Sandeepa JMC

ගිවිසුම් තුලින් ඇතිවන ආදායම

ගිවිසුමක් යනු

පාර්ශව 2

↓

නෛතික

↓

ඒකඟතාවය

Sandeepa JMC

ගිවිසුමක් ඇති විය හැකි ආකාර

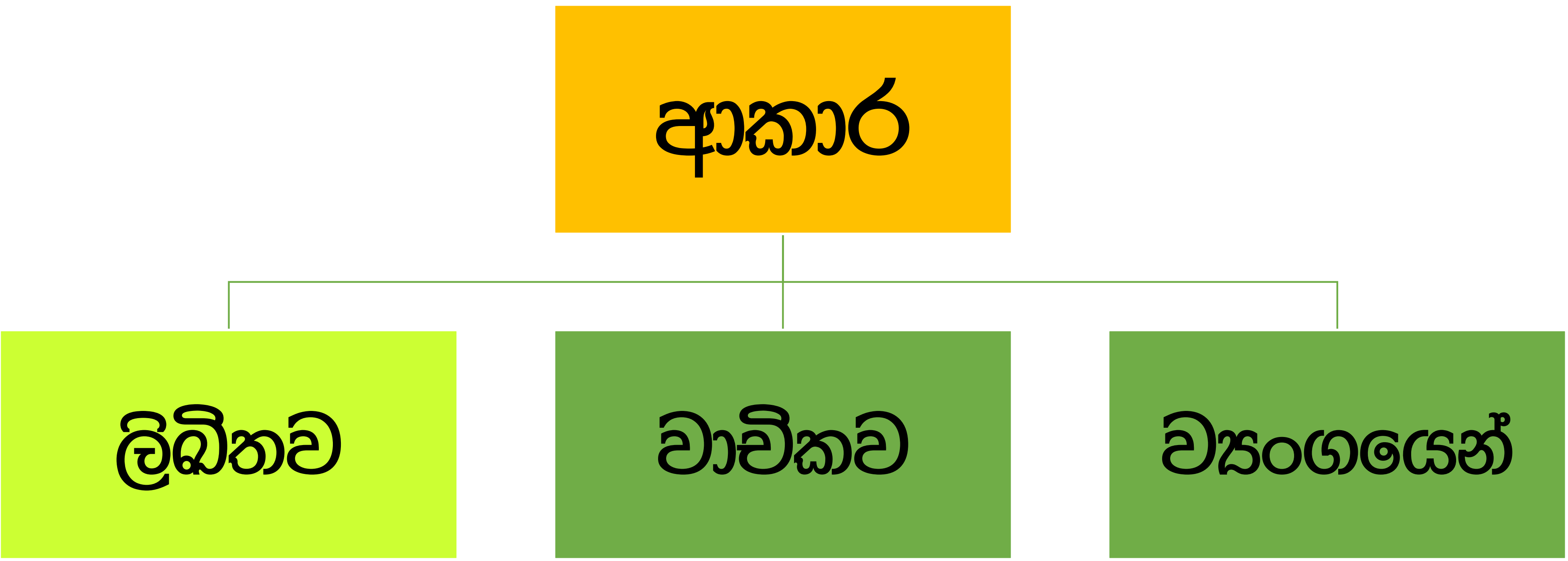

Sandeepa JMC

Sandeepa JMC

ආදායම හඳුනාගැනීම
පියවර 05 ආකෘතිය

1. ගනුදෙනුකරුවන් සමග ඇති ගිවිසුම් හඳුනාගැනීම
2. ගිවිසුම් තුල ඇති කාර්ය සාධන බැඳීම් හඳුනාගැනීම
3. ගිවිසුමේ සමස්ත මිල තීරණය කිරීම
4. සමස්ත මිල කාර්ය සාධන බැඳීම් අතර විභජනය කිරීම
5. කාර්ය සාධන බැඳීම තෘප්තිමත් වූ පසු ආදායම හඳුනාගැනීම

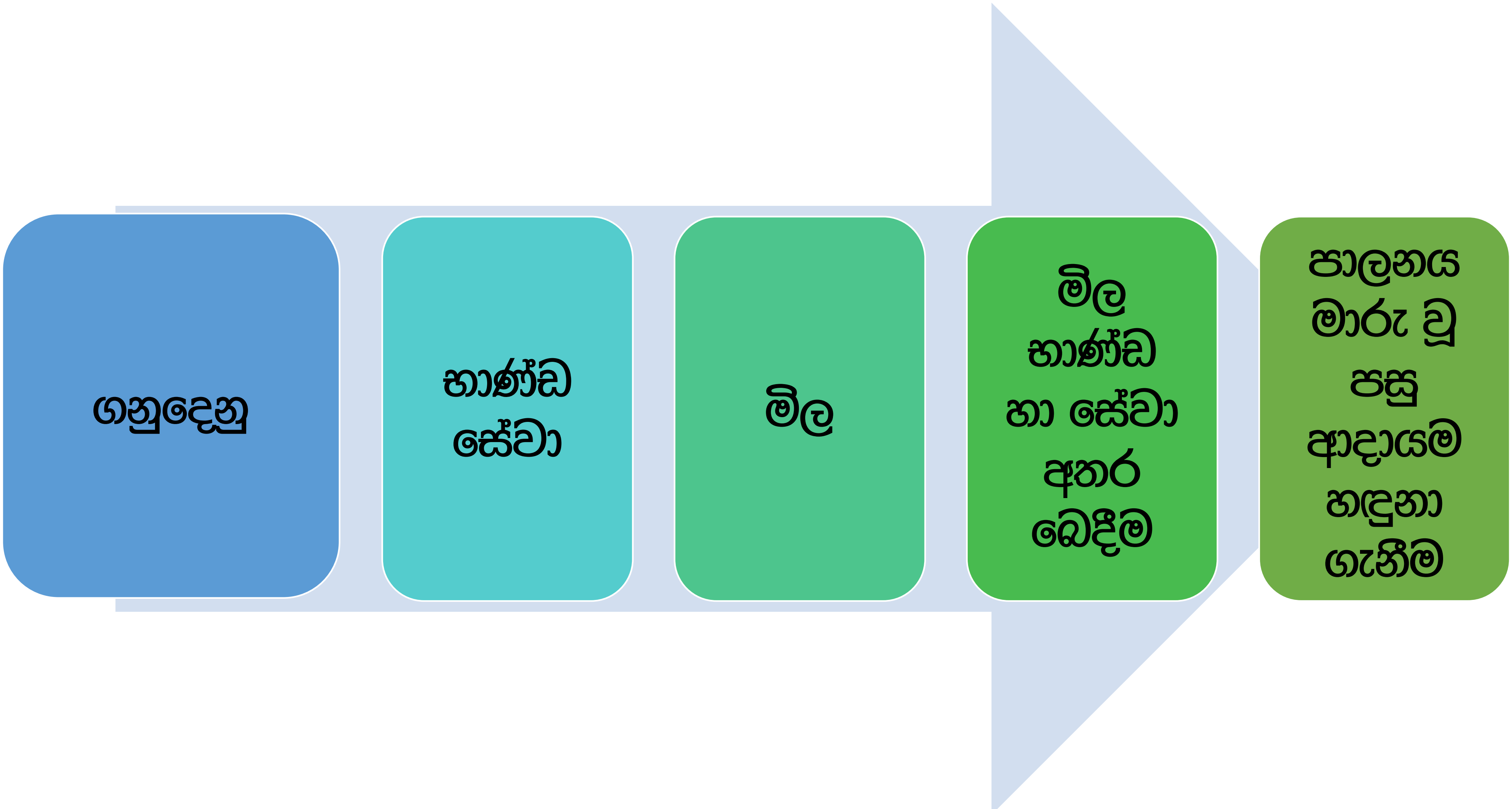
ගනුදෙනු
භාණ්ඩ සේවා
මිල
මිල භාණ්ඩ හා සේවා අතර බෙදීම
පාලනය මාරු වූ පසු ආදායම හඳුනා ගැනීම

ප්‍රශ්න 01

- DSI සමාගම පාසල් පාවහන් විකිණීමේ නියැලී සිටී 2020/10/31 වන දින DSI සමාගම විසින් රු. 1,500 ක් වටිනා පාසල් පාවහන් යුගලයක් විකුණන ලදී.
- මෙම ගනුදෙනුවට අදාළ කාර්යසාධන බැඳීම සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිළි කරන්න.

.

පිළිතුරු 01

කාර්යසාධන බැඳීම	
මිල	
අයභාරය හඳුනාගැනීම	

ප්‍රශ්න 02

- Idea සමාගම උපදේශන සේවාවන්ගේ නිරත වී සිටී. පසිඳු විසින් සිය ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා සය මාසික උපදේශන සේවාවක් සඳහා ගිවිසුම් අත්සන් තබන ලදී. උපදේශන සේවාවේ මිල ගණන රු. 600,000 ක් ලෙස තීරණය කරන ලදී.
- ඉහත ගිවිසුමට අදාළව කාර්යසාධන බැඳීම් සහ එයට අදාල ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

.

පිළිතුරු 02

කාර්යසාධන බැඳීම	
මිල	
අයභාරය හඳුනාගැනීම	

Sandeepa JMC

පියවර 01

ගනුදෙනුකරු සමග ඇති ගිවිසුම් හඳුනාගැනීම

Sandeepa JMC

ගිවිසුම හඳුනාගැනීමට සම්පූර්ණ විය යුතු නිර්ණායක

වාණිජමය හරය	ගිවිසුම නිසා අනාගත මුදල්, අවදානම් වෙනස්වීම	
අනුමත වීම	ලිඛිතව වාචිකව ව්‍යංගයෙන්	
පාර්ශවයන්ගේ අයිතීන්	විකුණුම්කරු	මුදල්
	පාරිභෝගිකයා	භාණ්ඩ සේවා
ගෙවීම් කොන්දේසි	ගෙවන වේලාව වාරික දඩ හෝ දිරිදීමනා	
අය කරගැනීමේ හැකියාව		

පියවර 2

පොරොන්දු වූ භාණ්ඩ හෝ සේවාවන් හඳුනාගැනීම

Sandeepa JMC

බැඳීම

- අදාළ භාණ්ඩය හෝ සේවාව පමණක් භාවිතා කිරීම තුලින් පාරිභෝගිකයා තෘප්තිමත් කළ හැකි ද?
- ගිවිසුමේ අනිකුත් බැඳීම් තුලින් වෙන් කර හඳුනාගත හැකි ද?

ඔව් — එකිනෙකට යැපෙන්නේ නැති

නිශ්චිත බැඳීමකි

වෙන වෙනම ගිණුම් තැබිය යුතුය

නැත — එකිනෙකට යැපෙන

සම්බන්ධිත බැඳීමකි

ඒකරාශී කර තනි බැඳීමක් ලෙස ගිණුම් තැබිය යුතුය

ප්‍රශ්න 03

අමල් සමාගම වායුසමීකරණ යන්ත්‍ර විකිණීමේ නිරතව සිටී. 2021/01/01 වන දින රු 500,000/-ක් වටිනා වායුසමීකරණ යන්ත්‍රයක් විකුණන ලද අතර, එය ස්ථාපනය කර දීමට ද අතිරේකව එකඟවිය. ඒ සඳහා රු 10,000/-ක් අය කරන ලදි.

- ඉහත ගනුදෙනුවට අදාළව කාර්යසාධන බැඳීම් හඳුනාගන්න
- එම බැඳීම් නිශ්චිත බැඳීම් ද සම්බන්ධිත බැඳීම් ද යන්න පැහැදිලි කරන්න

Sandeepa JMC

පිළිතුරු 03

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

Sandeepa JMC

Sandeepa JMC

ප්‍රශ්න 04

වසන්ත සමාගම පරිගණක විකිණීමේ නියැළී සිටී. 2020/03/01 දින පරිගණක අලෙවි ගනුදෙනුවකට එළැඹි අතර ඒ අනුව රු 1,000,000/- වටිනා පරිගණක දෘඩාංග විකිණීමටත්, රු 400,000ක වටිනාකමින් යුතු මෙහෙයුම් මෘදුකාංගයන් පරිගණක වෙත ස්ථාපනය කිරීමටත්, රු 100,000/-ක් අය කර වසරක් නඩත්තු කරදීමටත් එකඟ විය.

- ඉහත ගනුදෙනුවට අදාළව කාර්යසාධන බැඳීම් හඳුනාගන්න
- එම බැඳීම් නිශ්චිත බැඳීම් ද සම්බන්ධිත බැඳීම් ද යන්න පැහැදිලි කරන්න
- මෙම. ආදායම් හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න

පිළිතුරු 04

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

පියවර 3

ගනුදෙනුවෙහි මිල තීරණය කිරීම

Sandeepa JMC

Sandeepa JMC

භාණ්ඩ හෝ සේවා

විකුණුම්කරු → පාරිභෝගිකයා

පාරිභෝගිකයා → විකුණුම්කරු

මිල = ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත වටිනාකම

Sandeepa JMC

මිල

ස්ථාවර

විචල්‍ය

වට්ටම්

දිරිදීමනා

පොළී

කාර්ය සාධන ප්‍රසාද

කාර්යසාධන බැඳීම් කිහිපයක් එකට ගැනීම වෙනුවෙන් යම් විචල්‍ය ප්‍රතිශ්ඨාවක් (වට්ටමක්) වේ නම්, එය සෑම කාර්යසාධන බැඳීමක් අතරම සාපේක්ෂ විකුණුම් වටිනාකම් මත බෙදී යා යුතුය

ප්‍රශ්න 05

My Pc ආයතනය පරිගණක අලෙවියේ නියැලී සිටී. දමිත් විසින් තම ව්‍යාපාරය සඳහා පරිගණක 10 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා My Pc ආයතනය සමඟ ගිවිසුමකට එළඹියේය.

එම ගිවිසුමට අනුව My Pc ආයතනය විසින් වසරක නඩත්තු කාලයක් සඳහා එකඟ විය.

එක් පරිගණකයක් රු. 100,000 ක් වූ අතර නඩත්තු කාලයේ වටිනාකම රු. 250,000 ක් ද වේ. එක්වර පරිගණක 10 ක් මිලදී ගත් බැවින් රු 200,000ක වට්ටමක් ලබා දෙන ලදී.

- ඉහත ගනුදෙනුවට අදාළව කාර්ය සාධන බැඳීම් හඳුනාගන්න
- නිශ්චිත බැඳීම් සහ සම්බන්ධිත බැඳීම් වෙන් කරගන්න
- ඒ ඒ බැඳීම් සඳහා වටිනාකම් ගණනය කරන්න
- ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න

Sandeepa JMC

පිළිතුරු 05

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

ප්‍රශ්න 06

OIT සමාගම මෘදුකාංග නිෂ්පාදනය හා අලෙවියේ නියුක්ත සමාගමකි. ඔවුන් විසින් ගිණුම්කරණ මෘදුකාංගයක් නිර්මාණය කළ අතර මෙම මෘදුකාංගය අලෙවිය සඳහා රු. 1,000,000 ක් ද වසරක සේවා කාලය සඳහා රු.500,000 ක් ද අය කරයි. අලෙවිය සහ සේවා කාලය යන දෙකම ලබාගන්නේ නම් රු.1,200,000 ක් අය කෙරේ.

- සමන් විසින් මෘදුකාංගය සහ අලෙවියෙන් පසු සේවාව යන දෙකම ලබා ගන්නා ලදී. මෙම ගණුදෙණුවට අදාල කාර්යසාධන බැඳීම්, ඒ ඒ බැඳීමේ වටිනාකම වටිනාකම සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

Sandeepa JMC

පිළිතුරු 06

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

Sandeepa JMC

පියවර 4

ගනුදෙනුවෙහි මිල කාර්යසාධන බැඳීම්වලට බෙදා වෙන් කිරීම

Sandeepa JMC

සමස්ත මිල

තනි විකුණුම් මිලයන් තිබේද?

නැත

ඔව්

ගලපන ලද වෙළඳපොළ මිල හෝ

පිරිවැය මත ආන්තිකයක් එකතු කළ මිල හෝ

අවශේෂ මිල

මිල කාර්ය සාධන බැඳීම් වලට වෙන් කිරීම

තනි විකුණුම් මිල යනු

භාණ්ඩය හෝ සේවාව

වෙන වෙනම විකුණන්නේ නම්

අය කරන මිල

Sandeepa JMC

ගැලපුම් කරන ලද වෙළඳපල තක්සේරු ප්‍රවේශය

Sandeepa JMC

තරඟකරුවන්ගේ මිල + පිරිවැය ගැලපුම් + පළපුරුද්ද ආශ්‍රිත ගැලපුම් = ගලපන ලද වෙළඳපොළ මිල

අපේක්ෂිත පිරිවැයට ආන්තිකයක් එකතු කල ප්‍රවේශය

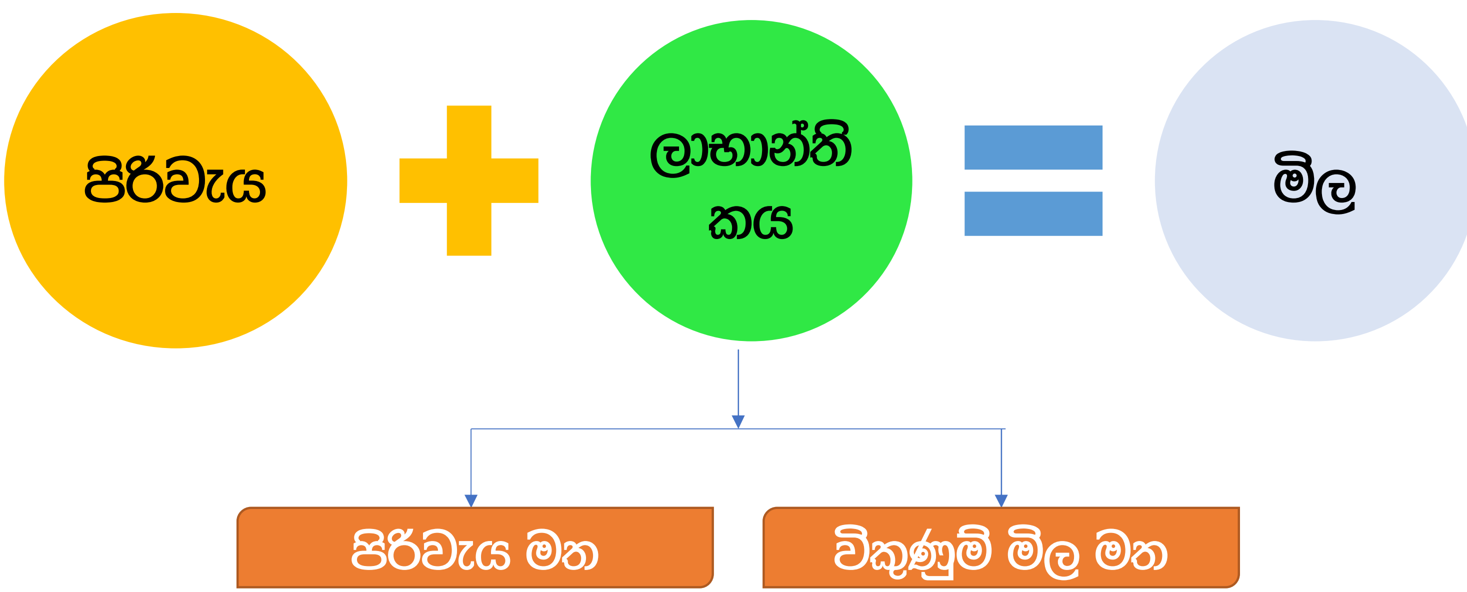

Sandeepa JMC

අවශේෂ ප්‍රවේශය

(මෙය භාවිතා කළ හැකි වන්නේ සීමිත අවස්ථාවන් වලදී පමණි)

සමස්ත විකුණුම් මිල

— තනි විකිණුම් මිල

— ගලපන ලද විකුණුම් මිල

— පිරිවැය මත ලාභාන්තිකයක් එකතු කළ මිල

= අවශේෂ මිල

Sandeepa JMC

ප්‍රශ්ණ 07

JMC ආයතනය අධ්‍යාපන සේවා ලබාදීමේ නිරත වී සිටී. පහත පාඨමාලාවන් සඳහා කාර්යසාධන බැඳීම්, කාර්යසාධන බැඳීම් වල මිල ගණන් සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

<u>ව්‍යාපාරික ඉංග්‍රීසි පාඨමාලාව</u>

පාඨමාලා කාලය මාස 04 ක් වන අතර සමස්ත අය කිරීම රු. 15,000 ක් වේ. පාඨමාලාව තුල දේශන දායකත්වය, ශාලා පහසුකම්, රු. 1,000 ක් වෙළඳපොල මිල වන නිබන්දනය, එක් දින ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩමුළුව, ක්‍ෂේත්‍ර චාරිකාව යනාදිය ඇතුලත් වේ. එක්දින ප්‍රායෝගික වැඩමුළුව සහ ක්‍ෂේත්‍ර චාරිකාවට පමණක් සම්බන්ධ වන්නේ නම් රු. 3,000 ක් හා රු. 4,000 ක් අය කෙරේ

<u>වරලත් ගණකාධිකරණ පාඨමාලාව</u>

මාසික පාඨමාලා ගාස්තුව රු. 2,500 ක් වන අතර සමස්ත පාඨමාලා කාලය මාස 06 ක් වේ. පාඨමාලා කාලය තුල දේශන දායකත්වය, ශාලා පහසුකම් සහ නිබන්දන ලබා දීමට JMC ආයතනය කටයුතු කරයි. නිබන්දන කට්ටලය සඳහා රු. 2,000 ක පිරිවැයක් වැය වන අතර JMC ආයතනය පිරිවැය මත 15% ක ලාභ ප්‍රතිශතයක් අපේක්‍ෂා කරයි.

පිළිතුරු 07

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

පිළිතුරු 07

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

පියවර 5

කාර්යසාධන බැඳීම තෘප්තිමත් වූ පසු අයභාරය හඳුනා ගැනීම

ආදායම හඳුනාගත යුත්තේ කුමන අවස්ථාවේද?

විකුණුම්කරු → භාණ්ඩ/සේවා පාලනය මාරු වන අවස්ථාවේදී → පාරිභෝගිකයා

- නිශ්චිත මොහොතක
- කාලයක් පුරාවට

පාලනය

- ආර්ථික ප්‍රතිලාභ
  - 100% පාහේ භුක්ති විඳී
  - අන් අය භුක්ති විඳීම වළකයි
- වත්කමේ භාවිතය
  - තීරණය කරයි
  - අන් අය භාවිතා කිරීම වළකයි

Sandeepa JMC

පාලනය මාරු වීම	නිශ්චිත මොහොතක	භෞතික සන්තකය මාරු වීම
		පාරිභෝගිකයා වත්කම පිළිගෙන තිබීම
		අවදානම් සහ ප්‍රතිලාභ මාරු වීම
		නෛතික අයිතිය මාරු වීම
	කාලයක් පුරාවට	භාණ්ඩ/සේවා ලබා දීම සහ පරිභෝජනය එකවර සිදුවීම
		වත්කම පාරිභෝගිකයාගේ පාලනය තුල පැවතීම
		විකල්ප භාවිත නොමැති වීම සහ ගෙවීම් ලබාගැනීමට අයිතියක් පැවතීම

ප්‍රශ්න 08

නාමල් සමාගම මෘදුකාංග නිර්මාණයේ නියැලී සිටී. වතුර සමාගම විසින් සිය ආයතනයේ වැටුප් පිළියෙල කිරීම සඳහා මෘදුකාංගයක් තැනීමට නාමල් සමාගම සමඟ ගිවිසුමකට එළඹන ලදී. එම ගිවිසුමට අනුව මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම, දෘඩාංග මිලදී ගැනීම, සේවකයන් පුහුණු කිරීම සහ වසරක සේවා කාලයක් ලබා දීමට නාමල් සමාගම එකඟ විය.

සමස්ත මෘදුකාංග ගිවිසුමේ වටිනාකම රු. 1,000,000 ක් විය. නාමල් සමාගම මෙම සේවාවන් වෙන වෙනම ලබා දෙන්නේ නම් වෙළඳපොල මිල ගණන් පහත පරිදි වේ.

.

Sandeepa JMC

ප්‍රශ්න 08

මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම	400,000
දෘඩාංග මිලදී ගැනීම	400,000
සේවකයන් පුහුණු කිරීම	100,000
සේවා කාලය වසරක් සඳහා	100,000

මෙම සමාගම 2021/01/01 දින මෘදුකාංගය නිර්මාණය කිරීම ආරම්භ කරන ලද අතර එය 2021/03/01 දින වන විට අවසන් විය. 2021/03/05 වන දින දෘඩාංග මිලදී ගත් අතර මෘදුකාංග ඇතුලත් කරන ලද දෘඩාංගයක් 2021/03/15 වන දින චතුර සමාගමේ කාර්යාලය තුල ස්ථාපනය කරන ලදී. එදින සිට පුරා සතියක් සේවකයන් පුහුණු කළ අතර 2021/03/22 සිට 2022/03/22 තෙක් වසරක කාලය සඳහා සේවා පහසුකම් ලබා දීමට එකඟ වන ලදී කාර්යසාධන බැඳීම්, කාර්යසාධන බැඳීම් වල මිල ගණන් සහ ආදායම හඳුනාගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

පිළිතුරු 08

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
නිශ්චිත බැඳීම්			

Sandeepa JMC

පිළිතුරු 08

බැඳීම්	කාර්යසාධන බැඳීම්	මිල	අයභාරය හඳුනාගැනීම
සම්බන්ධිත බැඳීම්			

Sandeepa JMC

ඉදිරිපත් කිරීම

- ලාභලාභ ගිණුම
  - අයභාරය
- මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය
  - ජංගම වත්කම්
    - පාරිභෝගිකයාගෙන් ලැබිය යුතු ශේෂය
  - ජංගම වගකීම්
    - පාරිභෝගිකයාගෙන් ලද අත්තිකාරම්

හෙළිදරව් කිරීම්

- ගිවිසුම් වත්කම් සහ ගිවිසුම් වගකීම්
  - ආරම්භක ශේෂ
  - අවසාන ශේෂ
  - බැඳීම් පිළිබඳ තොරතුරු
- අයභාරය
  - විවිධ වර්ග වලින් ජනනය වූ අයභාරය
- විනිශ්චයන්
  - විනිශ්චයන්ගේ වෙනස්වීම්
  - මිල බෙදා වෙන් කිරීම
  - අයභාරය හඳුනාගන්නා අවස්ථාව